

dr. Andrei Rădulescu Director Analiză Macroeconomică, Banca Transilvania | andrei.radulescu@btr.ro | (+4)0374.697.575

REPUBLICA MOLDOVA

Investițiile în active fixe au scăzut 9.2% an/an la 19.5 miliarde lei în perioada ianuarie-septembrie, conform Biroului Național de Statistică (BNS). Evoluția a fost determinată de impactul șocurilor din sfera ofertei și consecințelor evenimentelor din Ucraina – intensificarea presiunilor inflaționiste și percepției de risc investițional.

Totodată, datele BNS exprimă și deteriorarea climatului din sfera pieței forței de muncă în trimestrul III, rata șomajului urcând la 2.5% (de la 2.4% în T2). În perioada ianuarie – septembrie rata șomajului a înregistrat un nivel mediu de 2.6%, similar cu cel din intervalul similar al anului 2021.

Climatul macro-financiar internațional și factorii interni s-au resimțit pe piața financiară în prima săptămână din luna decembrie.

La nivelul pieței monetare ratele de dobândă au scăzut: CHIBOR la trei luni cu 2.5% la 23.43%, iar CHIBOR la șase luni cu 2.4% la 23.78%.

Scăderi ale ratelor de dobândă au fost înregistrate și pe piața titlurilor de stat: la trei luni cu 0.9% la 19.38%, iar la șase luni cu 0.1% la 21.86%. Ministerul Finanțelor s-a împrumutat cu 36 milioane lei prin bonuri de trezorerie pe trei luni, 789.9 milioane lei prin bonuri pe șase luni și 235.4 milioane lei prin bonuri pe 12 luni, la costuri medii anuale de 20.84%, 23.06%, respectiv 21.85%.

EUR/MDL s-a apreciat cu 1.6% la 20.3956, iar USD/MDL a urcat cu 1.3% la 19.5427, la BNM.

INTERNAȚIONAL

În **Zona Euro** se evidențiază ameliorarea încrederii în economie în noiembrie (indicatorul Comisiei Europene la maximum din august) și consolidarea climatului pozitiv pe piața forței de muncă (rata șomajului la 6.5% în octombrie, minim istoric). Pe de altă parte, creditul acordat populației a decelerat la 4.2% an/an, iar creditul direcționat companiilor s-a consolidat la 8.9% an/an în octombrie. Nu în ultimul rând, dinamica anuală a prețurilor de consum s-a temperat de la 10.6% în octombrie la 10% în noiembrie. La nivelul **Rusiei** industria prelucrătoare a continuat să crească în noiembrie, cu un ritm în accelerare, conform indicatorului PMI. Pe de altă parte, comerțul cu amănuntul a continuat să scadă în octombrie, cu o dinamică anuală de 9.7%. Nu în ultimul rând, rata șomajului a stagnat la 3.9% în octombrie.

În **România** indicatorul de încredere în economie a crescut în noiembrie spre maximum din decembrie 2019, evoluție care reflectă rezistența economiei la suprapunerea șocurilor. Pe de altă parte, autorizațiile de construire clădiri rezidențiale au scăzut pentru a opta lună la rând în octombrie, cu un ritm anual de 22.8%, în contextul intensificării presiunilor inflaționiste și percepției de risc investițional. De asemenea, rezervele internaționale s-au diminuat cu un ritm lunar de 1.1% la 51.2 miliarde EUR în noiembrie. Nu în ultimul rând, prețurile de producător în industrie au crescut cu un ritm anual în temperare la 41.08% în octombrie, cel mai redus nivel din decembrie 2021.

Evoluțiile macroeconomice din principalele economii ale lumii, știrile companiilor listate, evenimentele din Ucraina și consecințele acestora și dinamica cotațiilor internaționale la materii prime au influențat piața financiară mondială în prima săptămână din decembrie. Ratele de dobândă la obligațiunile suverane pe scadența 10 ani (barometru pentru costul de finanțare în economie) au continuat să scadă, indicii bursieri au crescut ușor, iar dolarul american s-a depreciat comparativ cu moneda unică europeană (cursul BCE).

Calendar macroeconomic săptămânal

R. Moldova	5 decembrie	Ședința de politică monetară
Zona Euro	5 decembrie	Comerțul cu amănuntul (Oct)
Rusia	5 decembrie	Evoluția economiei, ind. PMI (Noi)
România	5 decembrie	Rata șomajului (Oct)
Zona Euro	6 decembrie	Sectorul de construcții (Noi)
România	6 decembrie	Comerțul cu amănuntul (Oct)
România	6 decembrie	Costul cu forța de muncă (T3)
Zona Euro	7 decembrie	Dinamica economiei (T3 2022)
România	7 decembrie	Evoluția PIB-ului (T3 2022)
Rusia	9 decembrie	Dinamica prețurilor de consum (Noi)
România	9 decembrie	Investițiile în economie (T3 2022)

pieța monetară	02-Dec-2022	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	23.43	(2.5)	194.7
CHIBOR (6L)	23.78	(2.4)	175.9
EURIBOR (3L)	1.975	2.8	449.6
EURIBOR (6L)	2.406	1.3	544.7
LIBOR (3L)	4.7326	(0.0)	2,527.3
LIBOR (6L)	5.1491	(1.3)	1,823.1

pieța de capital	02-Dec-2022	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	34,429.9	0.2	(0.4)
EuroStoxx 50	3,977.9	0.4	(2.5)
MOEX	2,180.4	(0.7)	(44.8)
BET	11,924.7	3.1	(3.7)

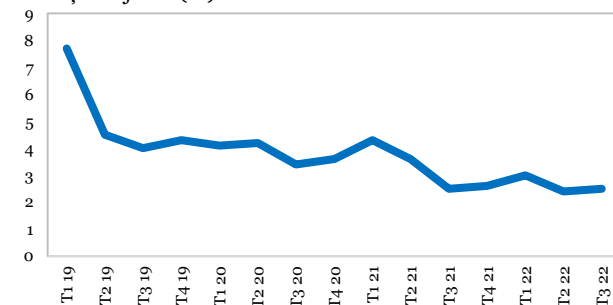
pieța valutară	02-Dec-2022	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.0529	1.3	(6.7)
EUR/MDL	20.3956	1.6	1.6
USD/MDL	19.5427	1.3	10.2
RON/MDL	4.1377	1.5	2.0

cotații mărfuri	02-Dec-2022	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	80.0	4.9	20.3
aur (\$/uncie)	1,797.6	2.4	1.6

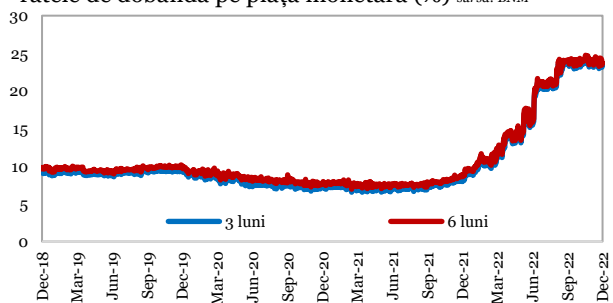
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T2 2022	(0.9)	
rata inflației IPC	Oct-2022	34.62	
rata șomajului	T3 2022		2.50
rata de dobândă de politică monetară	din 05-Aug-2022		21.50

Surse: BNM, BNS, Bloomberg

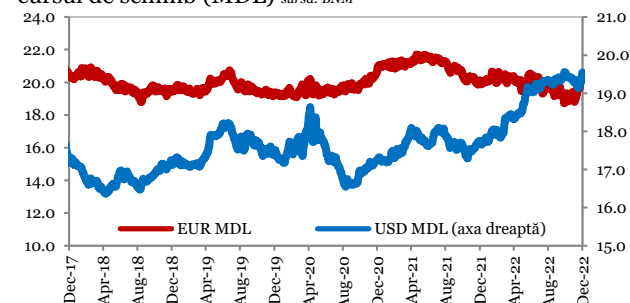
rata șomajului (%) sursa: BNS

ratele de dobândă pe piața monetară (%) sursa: BNM

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [accesează AICI](#)
 - depozite – persoane juridice [accesează AICI](#)
 - carduri bancare [accesează AICI](#)
 - titluri de stat și operațiuni REPO [accesează AICI](#)
 - tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [accesează AICI](#)
-
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [accesează AICI](#)
-
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [accesează AICI](#)

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analizii financiare și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.